

HagaLyckebyskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Senast reviderad oktober 2024

Inledning

Om HagaLyckeby skolan

HagaLyckeby skolan ligger i Vendelsö, Haninge kommun. Vi tar emot barn från förskoleklass upp till årskurs nio i grundskolan. Vi har en samlad skoldag med fritidshemsverksamhet för förskoleklass till årskurs tre. Skolans samtliga verksamheter samverkar för att skapa en helhet där alla elever ska trivas, vara trygga och känna arbetsglädje. Vi ser på våra elever utifrån ett helhetsperspektiv där goda kunskaper är lika viktiga som den sociala kompetensen.

Vår vision

HagaLyckeby skolas mål är att vara en skola där alla är välkomna som de är. Skolans har nolltolerans mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier inom verksamheten på HagaLyckeby skolan. All personal ska därför arbeta aktivt för att förhindra all form av kränkande behandling och diskriminering.

Hälsa - Alla elever ska må bra på HagaLyckeby skolan. För att nå dit så ska vi ha en prioriterad elevhälsa, en elevhälsa som genomsyrar hela skolans verksamhet, som arbetar både främjande och förebyggande och som tar ett helhetsgrepp kring varje elevs mående och utveckling. Verksamheten ska ha en beredskap för att kunna möta eleverna utifrån deras behov så att eleverna på så sätt ska ha de förutsättningar de behöver för att utvecklas såväl kunskapsmässigt och socialt.

Trygghet – Alla elever ska känna sig trygga på HagaLyckeby skolan. För att nå dit så ska vi erbjuda eleverna en stödjande, utmanande och stimulerande miljö som präglas av trygghet och respekt. Varje elev på HagaLyckeby skolan ska ha minst en förtroendefull relation till en vuxen på skolan. Vi ska ha gemensamma trivselregler för att uppnå trygghet, trivsel samt studiero.

Delaktighet och samverkan

Plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Eleverna är delaktiga i arbetet genom att exempelvis lyfta frågor och synpunkter kring trygghet och studiero på klassråd/mentorstid/fritidsråd. Utgångspunkten är att information som framkommit under elevråd/klassråd sedan ska nå vuxna som jobbar nära eleverna. Alla barn/elever får även svara på interna trygghetsenkäter.

Vårdnadshavare har möjlighet att påverka arbetet kring trygghet och studiero på skolan genom skolråd som hålls i verksamheten två gånger per termin.

Personalen, inom förskoleklass, skola och fritidshem är direkt delaktiga i arbetet med eleverna under lektioner, raster och övrig skoltid samt fritidstid. Klassråds- och fritidsrådstitid är viktiga forum där vuxna särskilt tänker på att lyssna till vad eleverna har för ärenden att ta upp.

Skolledning samt EHT tar del av klass-, fritids- och elevrådsanteckningar och lyfter frågor som behöver aktualiseras. Detta ska även göras under arbetslagsmöten som hålls varje tisdag eftermiddag där biträdande rektor, speciallärare, skolsköterska och kurator närvarar på rullande schema.

Arbetslag

Varje vecka träffas samtlig personal enhetsvis i form av arbetslagsträffar. Vi lyfter och diskuterar frågor som rör trygghet och studiero samt även elever i behov av stöd och anpassning men också elever som utsatts eller utsätter någon annan för trakasserier eller kränkande behandling.

Lagar och styrdokument

Arbetet med likabehandling i skola och förskola styrs av nationella lagar och styrdokument vilket redovisas nedan.

Diskrimineringslag (2008:567)

2 kap 7 § Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev, student eller studerande som deltar i eller söker till utbildningsanordnarens verksamhet anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är [utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna](#) kring de uppgivna trakasserier och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden.

Diskrimineringsgrunderna är:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Skollagen (2010:800)

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

6 kap 7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

6 kap 8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

6 kap 10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Barnkonventionen

Artikel 2 - Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 - Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet.

Artikel 6 - Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12 - Barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör det.

Artikel 13 - Barn har rätt till yttrandefrihet; att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter.

Artikel 29 - Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter.

Förklaring till diskrimineringsgrunderna:

Kön: Om man är tjej eller kille

Könsöverskridande identitet eller könsuttryck: Om man till exempel vill klä sig som en kille fast man är född till tjej

Etnisk tillhörighet: Vilket land och världsdel man är född i eller vilket land ens föräldrar som kommer ifrån

Religion eller annan trosuppfattning: Om man är kristen, muslim, buddhist, jude, ateist m.m

Funktionsnedsättning: Till exempel att man har glasögon, sitter i rullstol, inte ser nåt, har Downs syndrom, ADHD m.m.

Sexuell läggning: Om man gillar och blir kär i killar eller tjejer. Eller ingen eller både och.

Ålder: Hur gammal man är.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering är när ett barn eller en elev blir utsatt eller orättvist behandlad på grund av de diskrimineringsgrunder som finns i lagen: kön, etnicitet, könsidentitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier

Trakasserier är när en person kränker någons värdighet och har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna. Det kan exempelvis handla om kommentarer eller gester kring sexuell läggning, etnicitet eller kön. Trakasserier kan också vara av sexuell natur och kallas då för sexuella trakasserier.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kallas den handling som *inte* kan kopplas till någon diskrimineringsgrund men som kränker ett barn eller en elevs värdighet. Negativa handlingar som utförs upprepade gånger mot en person över tid kallas *mobbing*.

Skolan har noll tolerans mot all typ av diskriminering och kränkande behandling. Även problematiskt språkbruk som används mellan kompisar, dvs som *inte* riktas till en enskild person kan skolan behöva rapportera till vårdnadshavare. Problematiskt språkbruk är sånt som svärord, könsord, att man skriker och vrålar istället för att prata i normal samtalston m.m. Vi accepterar inte heller våldsamma skojbråk då de ofta kan leda vidare till maktkamp och riktiga bråk.

Exempel på handlingar och våld:

- Fysiskt våld: slag, knuffar, sparkar, fasthållning
- Verbalt våld: förolämpningar, öknamn, könsord, svordomar, hot
- Sexuellt våld: kränkningar och övergrepp med sexuella förtecken
- Psykosocialt våld: utfrysning, blickar, miner och gester, ryktesspridning,
- Digitalt våld: hotfulla sms eller meddelanden, oönskade bilder med sexuell anspelning, ryktesspridning via sociala medier, kontroll och övervakning.

”Sexuella trakasserier uppstår inte ur tomma intet och är inget som plötsligt ”bara händer”, utan det finns en hel del bakomliggande orsaker som bidrar till en kultur där sexuella trakasserier förekommer.

För att förstå grunden till sexuella trakasserier och hur de kan uppstå behöver en förstå vad normer är för något eftersom just normer är en sådan sak som kan bidra till att skapa en kultur där sexuella kränkningar förekommer” (Backa.org)

Främjande, förebyggande och åtgärdande arbete

Främjande arbete

Syftar till att skapa en trygg skolmiljö och stärka respekten för allas lika värde, se diskrimineringsgrunder. Riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommande anledning. Exempel:

- Stärka förutsättningarna för likabehandling i skolan
- Aktiviteter, gruppstärkande aktiviteter
- Trivsselfrågor
- Studiematerial, språk och omgivning
- Utflykter, friluftsdagar, temadagar

Förebyggande arbete

Syftar till att identifiera riskfaktorer och på så sätt minimera risken för diskriminering och kränkande behandling. Exempel:

Ha rastvakter för att minska risk för bråk eller otrygghet/utanförskap

- Utifrån kartläggning/enkäter planera insatser och åtgärder
- Ta fram ordningsregler, rutiner och handlingsplaner
- Vuxennärvaro under raster och övergångar.
- Rastverksamhet från F-9

Åtgärdande arbete

Det handlar om att åtgärda och utforma insatser som bedömts nödvändiga mot bakgrund av kartläggning som gjorts. Exempel:

- Riktade föräldramöten
- Rapportera all typ av diskriminering och kränkande behandling.
- Kurator/stödsamtal
- Insatser och åtgärder ska stå i relation till verksamhetens behov.

Rutiner vid kränkande behandling

Om lärare eller annan personal får kännedom om att ett barns blivit utsatt för en kränkning har skyldighet att anmäla händelsen till rektor. Det är rektor som ansvarar för att kränkningar utreds och i förekommande fall vidtas åtgärder. Detta utifrån 6 kap. i Skollagen (2010:800).

Tillvägagångssätt

När personal fått kännedom om en kränkning skrivs en kränkingsanmälan. Detta görs så snart personal fått kännedom om händelsen. Det sker via ett webbformulär på intranätet och tjänsten DF RESPONS som i sin tur rapporteras till huvudman. Det är rektor som bestämmer vem som ansvarar för att utreda händelsen. I regel är det den som bevittnad eller fått kännedom om händelsen som utreder tillsammans med elevens mentor. Hänsyn tas till ålder och mognad vid kontakt med vårdnadshavare samt även en bedömning av kränkningens art. Vid upprepande kränkningar ska vårdnadshavare alltid kontaktas.

All form av kränkningar ska enligt lag dokumenteras. Det är de som är ansvariga för utredningen som dokumenterar och följer upp ärendet.

Kränkningar som riktas till en grupp, dvs inte till en specifik elev, exempelvis homofoba eller rasistiska kommentarer registreras likväl som övriga kränkningar. Då det inte finns en juridisk person att registrera i DF, dokumenteras detta som NN på fältet "namn på den utsatta". En utredning kan se olika ut beroende på händelsens allvarlighetsgrad. Men i huvudregel sker samtal med den som utsatts och den som antas/misstänkt ha kränkt samt att inblandade elevers vårdnadshavare kontaktas. Vid förekommande fall hålls samtal även med de som observerat händelsen.

Undersök

Att undersöka kan handla om att exempelvis genomföra enkäter, trygghetsvandring, kartläggning och intervju för specifik klass, elevråd/klassråd, APT, läsa och revidera rutiner, riktlinjer eller andra policydokument.

Analysera

Det handlar om att analysera orsakerna till kränkningar och eller otrygghet på skolan. Detta kan till exempel innebära att analysera genomförda trygghetsenkäter, trygghetsvandringenkäter eller på annat sätt analysera resultat som indikerar på otrygghet eller kränkningar på skolan.

Åtgärda

Det tredje steget handlar om att åtgärda och utforma insatser som bedömts nödvändiga mot bakgrund av den undersökning och analys som gjorts. Insatser och åtgärder kan se olika ut utifrån behovet. Ett förebyggande arbete /åtgärd kan handla om att undanröja och förebygga risker medan ett främjande arbete handlar om att skapa en positiv och trygg skolmiljö för elever att utvecklas på samt. Insatser och åtgärder ska stå i relation till verksamhetens behov.

Följa upp och utvärdera

Det sista steget handlar om att följa upp och utvärdera arbetet. Återkommande uppföljningar och utvärderingar ska i sin tur generera nästkommande trygghetsarbete.

Kartläggning

Genomförande och metod

Elevrepresentanter från elevrådet får under läsåret genomföra en s.k. trygghetsvandring. Det innebär att eleverna får en karta över skolans lokaler där de sedan får markera de områden och platser de kan finnas/finns risker eller otrygghet kring.

Under läsåret 24/25 genomförs trygghetsenkät med samtliga elever via huvudmannen.

Utvärdering av läsåret 23/24

Under läsåret 23/24 var verksamheten tillbaka i normala rutiner efter pandemi och två tidigare år med justering av lokaler.

Under läsåret hade skolan vid ett flertal tillfällen situationer som rörde kränkande behandling på sociala medier såsom exposekonton, filmning av elever i skolans lokaler, spridning av filmklipp och rykten etc. Detta hanterades både enskilt och i grupp samt via rutinen för kränkande behandling.

Den generella uppfattningen hos personal är att läget är lugnt och att rutiner börjar bli mer kända och efterlevs i större utsträckning är tidigare. Detta skapar en trygghet både för elever och personal.

Arbetet, åtgärder och insatser för 24/25

Här följer arbetet som utarbetats utifrån resultat och analys och utvärdering.

Insatser/åtgärder utgår från resultat från trygghetsundersökningar, utvärdering och DF respons.

- Att återinföra rutinen med kontinuerliga trygghetsenkäter som mäter elevernas upplevda trygghet och studiero via huvudmannen.
- Att informera och göra rutiner kring elever som utmanar tryggheten och studieron tydligare för alla på skolan. Personal, elever och vårdnadshavare.
- Som en del av värdegrundsarbete i samarbete med elevråd - framtagande av ordning-och trivselregler. Göra dessa kända på skolan bland alla elever, personal samt vårdnadshavare.
- Fortsatt arbete och utveckling av "Halydagar" vid höstterminens skolstart och vårterminens början. Schemabrytande dagar med gruppstärkande innehåll.
- Styrd mentorstid i årskurs 4-9. Material delas ut från elevråd kring HEART, skolans studie- och yrkesvägledare, skolsköterska och kurator för att skapa en likvärdighet på skolan.
- Årskurs nio har tre lektioner med kurator kring sunda relationer och hot och våld.
- Införande av mobilfri skola från f-9 under hela skoldagen.

Kontinuerligt arbete

- Arbetslag - varje enhet/arbetslag träffas veckovis.
- Övergripande *elevhälsoteam* sker varannan onsdag där rektor, biträdande rektorer, speciallärare, skolsköterska, skolkurator, skolpsykolog och skolläkare deltar.
- Samverkan SSPF - tillsammans med kommunpolis, fritidssamordnare, förebyggarteamet, fältassistenter träffas kontinuerligt för att gå igenom och diskutera trygghet i området och kommunen samt möjligheter för samverkan.
- Samverkan med kommunens fältassistenter där de bedriver uppsökande arbete på skolan, ca två gånger i månaden besöker de HagaLyckeby skolan.
- Elevråd - för elevers rätt till delaktighet.
- Rastverksamhet för att förebygga diskriminering och kränkande behandling.
- Kvalitets och utvärderingsarbete av verksamheten.
- Arbetslagsträffar (APT).

Förebyggande, främjande och uppsökande

Nedan följer en tabell på det arbete som vi på HagaLyckebyskolan avser att kontinuerligt arbeta med utöver det som nämnts ovan. All personal på skolan försöker dagligen verka för en trygg och lugn studiemiljö, men i nedanstående tabell finner vi några av de områden som skolan avser att arbeta med.

	Vad	Varför	Hur
Förebyggande arbete	<p>Elevråd</p> <p>Föreläsning vid föräldramöte för årskurs 4-9 av kurator och andra samarbetspartners som socialtjänst, polis, fältassistent</p>	<p>Stärka barns rättigheter/röst & delaktighet</p> <p>Informera föräldrar om aktuella ämnen som rör deras barns vardag.</p>	<p>För elever från F-åk9 Mentorer/pedagoger</p> <p>Föreläsning vid vårens föräldramöte</p>
Främjande arbete	<p>Arbete kring trivselregler</p> <p>Styrd mentorstid för årskurserna 4-9</p> <p>Rastpedagoger på f-9 med styrda aktiviteter måndag-fredag</p>	<p>För att alla elever ska känna en ökad trygghet och trivsel genom sitt deltagande i gemensamma trivselregler.</p> <p>För att öka likvärdigheten</p> <p>För att öka trivseln, tryggheten och den</p>	<p>Genom elevråd, klassråd samt skolråd. Samtlig personal, elever samt vårdnadshavare är delaktiga.</p> <p>Material lämnas ut från elevhälsan med styrda träffar.</p> <p>Planeras och leds av skolans fritidspersonal,</p>

		fysiska aktiviteten på raster	socialpedagog och resurspersoner.
Uppsökande/upptäckande	Rastvärdar på skolgård och uppehållsrum Samarbete med kommunens fältassistenter	Öka tryggheten på raster, förebygga risker såsom bråk/kränkningar och utanförskap Genom att öka vuxennärvaro kan vi öka eleverns känsla av trygghet på skolan samt förebygga risker för kränkningar	Rastvärdar schemalagda under raster Fältassistenter på Lyckeby omkring 1-2 gånger/månaden

Ansvarsförhållande

Grundskolechef representerar huvudman i dessa frågor och är ytterst ansvarig för att fungerande rutiner och stöd finns framtagna för kommunens grundskolor. Rektor är ytterst ansvarig på skolan och den som förväntas ha kännedom om pågående kränkingsärenden. Rektor är vidare ansvarig för årligt upprättande av Plan mot kränkande behandling samt genomförande av dess innehåll. Rektor är också ansvarig för det systematiska arbetet och dokumentation kring diskrimineringsgrunderna.

Trivselregler på Hagalyckeby skolan

Det är viktigt att vi alla, både **elever** och skolans **personal**, gör vårt allra bästa för att alla ska känna sig trygga i skolan. Vi ska visa varandra hänsyn och respekt och vara rädda om varandra och vår fina skola. Som **vårdnadshavare** fyller du en viktig funktion i detta genom att agera och ta ansvar inom ramen för din föräldraroll, vilket bidrar till en trygg, trivsamt och kvalitativ skola.

Vi har på följande sidor sammanfattat de grundläggande regler och normer som vi tillsammans ska upprätthålla, samt vilka konsekvenser som är gällande utifrån skollagen vid eventuell överträdelse.

OBS! Reglerna nedan gäller redan när man kommer till skolan/fritidshemmet på morgonen och tills man lämnar skolområdet efter dagens slut.

Rättigheter	Ansvar
Jag och mina skolkamrater har rätt att känna oss respekterade och trygga i skolan.	<ul style="list-style-type: none">• Jag hälsar på andra och har ett vänligt bemötande• Jag behandlar andra med respekt och tar ansvar för mina egna handlingar• Jag löser konflikter genom att samtala utan att slåss, hota eller kränka andra. Jag tar kontakt med en vuxen för att få stöd när så behövs• Jag använder inte kränkande ord eller fysiskt våld
Jag och mina skolkamrater har rätt till studier på lektionerna och på fritids.	<ul style="list-style-type: none">• Jag lyssnar och visar respekt för andra elever och vuxna• Jag kommer i tid och är uppmärksam på lektionerna• Jag har med mig rätt material, så som: idrottskläder, kläder efter väder, penna, suddgummi med mera• Jag väntar på min tur• Jag pratar i normal samtalston och går lugnt i skolans lokaler
Jag och mina skolkamrater har rätt till en trevlig, ren och hälsosam skola.	<ul style="list-style-type: none">• Jag är rädd om skolans material, möbler och lokaler, både inom- och utomhus• Jag slänger mitt skräp i de sopkorgar som finns på skolan• Jag är ute på rasterna så att jag får frisk luft och kan röra mig ordentligt

	<ul style="list-style-type: none">• Jag ser till att fylla på med energi (frukost, lunch, mellanmål) så att jag orkar arbeta under hela dagen. Frukost serveras på skolan varje dag från 07.30 för de elever som önskar• Vi har inte med oss godis, läsk eller energidrycker till skolan
--	---

Hagalyckeby är en mobilfri skola från förskoleklass till åk 9

Det innebär att:

- Personal samlar in telefonerna samt smarta klockor på morgonen och i slutet av skoldagen och fritids lämnas telefonerna ut av personalen
- Mobilerna förvaras inlåsta i lärarnas arbetsrum.
- Vill man inte lämna in telefonen får man lämna den hemma

Om rutinen inte följs:

- Om elev ertappas med mobil samlas den in av personalen. Vårdnadshavare får sen hämta mobilen vid skoldagens slut eller när vårdnadshavare har möjlighet. Skulle detta upprepas bokas möte tillsammans med elev, vårdnadshavare och skola.

Att tänka på

Saker som inte hör hemma i skolan och som stör studiero och trygghet omhändertas av skolans personal om de trots tillsägelse används. Detta kan till exempel handla om mobiltelefoner, kickbikes eller leksaker. Sakerna återlämnas vid skoldagens slut. Skolan tar ej ansvar för personliga tillhörigheter.

Förstörd inredning och material på skolgården, i klassrum och i övriga lokaler ersätts av elevens föräldrar. Detta gäller även borttappat material.

Konsekvenser vid överträdelser

Ifall en elev bryter mot skolans trivselregler gäller generellt sett följande utifrån skollagen, kapitel 5.

1. Samtal med elev

Ifall eleven bryter mot trivselreglerna samtalar mentor/undervisande lärare/fritidspersonal/skolledning med eleven.

2. Samtal med förälder

Bryter eleven vid upprepade tillfällen eller vid allvarigare förseelser såsom fusk, skadegörelse eller våld kontaktar mentorn vårdnadshavare för samtal.

3. Utvisning och kvarsittning

Ifall eleven genom sitt uppträdande blir utvisad från resterande delen av lektionen kan skolan besluta att eleven tar igen förlorad arbetstid genom för- eller kvarsittning upp till en timme. Hemmet kontaktas.

4. Utredning av åtgärder

Ifall en elev vid upprepade tillfällen stör ordningen eller uppträder olämpligt ska skolledare se till att detta utreds tillsammans med vårdnadshavare. Målsättningen är att eleven ska ändra sitt beteende exempelvis genom anpassningar och stöd.

5. Skriftlig varning

Ifall en elev vid upprepade tillfällen uppträtt olämpligt och stört ordningen eller gjort sig skyldig till allvarlig förseelse utreds detta av rektor i samråd med vårdnadshavare. Rektor kan tilldela eleven en skriftlig varning med information om vilka åtgärder som kan komma att vidtas om elevens beteende inte ändras.

6. Tillfällig omplacering inom skolan

Rektor kan besluta att en elev skall följa undervisning i en annan grupp eller på annan plats i skolan. Elevens vårdnadshavare informeras om rektors beslut.

7. Tillfällig omplacering på annan skolenhet

Om ovanstående åtgärder inte leder till att eleven ändrar beteende kan rektor besluta om tillfällig omplacering på annan skolenhet.

8. Avstängning

Rektor kan helt eller delvis stänga av elev från skolan ifall det är nödvändigt med hänsyn till andra elevers trygghet och studiero.

